

European Regional Organisation of
the Fédération dentaire internationale

**Sprawozdanie z Sesji Plenarnej
Europejskiej Organizacji Regionalnej
Światowej Federacji Dentystycznej (ERO-FDI)**

Poczdham, 19 – 20 kwietnia 2013 r.

Europejska Organizacja Regionalna Światowej Federacji Dentystycznej (ERO-FDI) jest międzynarodową organizacją lekarsko-dentystyczną działającą w strukturach Światowej Federacji Dentystycznej (FDI), skupiającą główne krajowe organizacje stomatologiczne z Europy należące do FDI (państwa z Europy wg definicji WHO, tj. z uwzględnieniem wszystkich byłych republik ZSRR oraz Izraela).

Obecnie do ERO-FDI należą organizacje z 37 państw. Naczelna Izba Lekarska jest członkiem ERO-FDI, tworząc wraz z Polskim Towarzystwem Stomatologicznym Polski Komitet Narodowy.

Sesje Plenarne ERO-FDI odbywają się dwa razy do roku – wiosną na terytorium jednego z państw europejskich, a jesienią w ramach Światowego Parlamentu Dentystycznego FDI. Polska była dotychczas raz gospodarzem wiosennej Sesji Plenarnej ERO-FDI, miało to miejsce w Warszawie w 2003 roku.

Podczas Sesji Plenarnych przyjmowane są rezolucje i stanowiska dotyczące spraw istotnych dla stomatologii, które są pomocne organizacjom członkowskim w ich działalności na poziomie krajowym.

Liczba delegatów na Sesje Plenarne z poszczególnych państw jest regulowana proporcjonalnie do liczby aktywnych zawodowo lekarzy dentystów w danym państwie. Polskiemu Komitetowi Narodowemu przysługuje możliwość delegowania 6 osób.

Uczestnikami spotkań grup roboczych oraz Sesji Plenarnych są nie tylko lekarze stomatolodzy, ale również inne osoby reprezentujące poszczególne organizacje krajowe – głównie prawnicy, socjolodzy lub inni pracownicy zajmujący się w organizacji współpracą międzynarodową.

Szczególną uwagę ERO-FDI poświęca kwestii zapewnienia, aby zawód lekarza dentysty był wolnym zawodem w pełnym tego znaczeniu. Większość pracy wykonywana jest w ramach poszczególnych grup roboczych, które gromadzą i analizują dane oraz przygotowują projekty rezolucji i stanowisk.

Podczas Sesji Plenarnej ERO-FDI w Poczdamie delegatami z ramienia Naczelnej Izby Lekarskiej byli: dr Anna Lella, Wiceprezes Naczelnej Rady Lekarskiej, pełniąca od 2010 roku funkcję Sekretarza Generalnego ERO-FDI. członkowie Zespołu ds. Współpracy Międzynarodowej Naczelnej Rady Lekarskiej, dr Anna Śpiątek i dr Kazimierz Bryndał, oraz Marek Szewczyński, radca prawny, pracownik Biura Naczelnej Izby Lekarskiej, kierownik Ośrodka Uznawania Kwalifikacji.

Posiedzenie Zarządu ERO-FDI

W piątek, 19 kwietnia, w godzinach porannych odbyło się posiedzenie Zarządu ERO-FDI, w którym uczestniczyła dr A. Lella. Spotkanie poświęcone było ostatnim przygotowaniom przebiegu Sesji Plenarnej oraz omówieniu bieżącej działalności Zarządu oraz Grup Roboczych ERO-FDI.

Spotkania Grup Roboczych ERO-FDI

Po zakończeniu spotkania Zarządu, w godzinach przedpołudniowych odbywały się spotkania Grup Roboczych ERO-FDI.

Dr. A. Śpiątek oraz M. Szewczyński brali udział w spotkaniu Grupy Roboczej ds. Integracji (WG Integration). Spotkanie prowadziła przewodnicząca Grupy, dr Elena Ivanova z Rosji.

Na wstępie dr Ivanova przedstawiła sprawozdanie z działalności Grupy w ostatnim okresie.

W szczególności szczegółowo przedstawiony został przebieg spotkania Grupy, które odbyło się w Moskwie w listopadzie 2012 r. Na spotkaniu tym, w którym uczestniczyli też przedstawiciele krajowych organizacji dentystycznych z państw byłego ZSRR, omawiano działalność poszczególnych organizacji a także, z inicjatywy dr M. Aerden z Belgii, Grupa przyjęła dokument w sprawie współpracy władz państwowych z organizacjami zawodowymi lekarzy dentystów. Dr Ivanova podkreśliła, że jest to jest istotne, gdyż np. w Rosji nie ma żadnych podstaw prawnych do współpracy pomiędzy organizacjami zawodowymi a władzami państwowymi.

Gościem podczas spotkania w Moskwie był Prezes FDI, dr Orlando Monteiro da Silva, który przedstawił założenia przyjętego w ubiegłym roku dokumentu „Wizja Roku 2020” dotyczącego opieki stomatologicznej.

Następnie dyskutowano nt. znaczenia prewencji w stomatologii, podkreślając, że w państwach post-radzieckich jest ona na bardzo niskim poziomie. System jest nastawiany obecnie w zasadzie tylko na leczenie. Prywatyzacja świadczeniodawców w stomatologii miała negatywny wpływ na kwestie prewencji. A brak właściwej profilaktyki powoduje wzrost chorób jamy ustnej.

Dr Bedros Yavru-Sakuk z Armenii, który nadzorujący działalność Grupy z ramienia Zarządu ERO-FDI, podkreślił, że właściwa profilaktyka nie jest uzależniona od tego, czy świadczeniodawcy są prywatni czy publiczni, lecz od tego jakie środki publiczne są na ten cel przeznaczane – m.in. na uświadamianiu społeczeństwu wagi przeciwdziałania występowaniu chorób. Także szkolenie przeddyplomowe lekarzy

dentystów powinno w większym stopniu obejmować profilaktykę. Władze państwowe powinny się przekonać, że nacisk należy kłaść właśnie na zapobieganie, a nie leczenie.

Przykładem kraju, w którym profilaktyka stomatologiczna jest na wysokim poziomie, jest Szwajcaria. Już w przedszkolu dzieci edukuje się w zakresie zdrowia jamy ustnej. To daje dobre rezultaty – choroby jamy ustnej zostały ograniczone.

Na zakończenie spotkania wskazano, że w maju w Kazachstanie przy okazji kongresu stomatologicznego odbędzie się kolejne spotkanie prezesów organizacji stomatologicznych z krajów byłego ZSRR.

Dr K. Bryndal oraz M. Szewczyński wzięli udział w spotkaniu Grupy Roboczej ds. Wolnej Praktyki Lekarsko-Dentystycznej w Europie (WG Liberal Dental Practice in Europe). Przewodniczący Grupy, dr Ernst-Jürgen Otterbach z Niemiec, przedstawił szerokie opracowanie oceniające niektóre elementy opracowanego przez FDI dokumentu „Wizja roku 2020” (Vision 2020), który odnosi się do różnych aspektów związanych z zawodem – udzielaniem świadczeń stomatologicznych, kształceniem, rozwojem technologii. Opracowanie wskazuje, że dokument ten odnosząc się do opieki stomatologicznej w ujęciu globalnym niesie ze sobą oczywiste uproszczenia i uogólnienia – niektóre jego fragmenty nie mają, zdaniem autorów opracowania, zastosowania do sytuacji w większości państw europejskich, które są reprezentowane w ERO. Dr Otterbach zaproponuje w imieniu Grupy, aby podczas Sesji Plenarnej ERO przyjęć oświadczenie wskazujące powyższą konkluzję.

Dr Philippe Rusca ze Szwajcarii podniósł, że istotną sprawą, która należy się dalej zajmować są kwestie regulacji cen w stomatologii. Wyraził nadzieję, że w najbliższym czasie koledzy z Holandii przedstawią w bliższych szczegółach sprawę uwolnienia cen świadczeń stomatologicznych udzielanych w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. W systemie holenderskim dotychczas obowiązywał stomatologów górny limit stawek za poszczególne świadczenia; w 2012 r. weszły w życie regulacje, zgodnie z którymi ceny świadczeń określał świadczeniodawca bez ograniczeń administracyjnych (pacjent pokrywał pełen koszt, a następnie kasa chorych zwracała mu ustaloną przez siebie stawkę; ewentualną różnicę pokrywał więc pacjent). Od tego eksperymentu po niespełna roku odstąpiono.

Sesja Plenarna ERO-FDI

19 kwietnia w godzinach popołudniowych odbyła się pierwsza część Sesji Plenarnej, którą otworzył Prezes ERO-FDI, dr Gerhard Seeberger z Włoch, zaznaczając, że Poczdam to miejsce, w którym kształtowano przyszłość Europy i dodając, że następnego dnia, w drodze wyborów członków Zarządu ERO, kształtowana będzie też przyszłość ERO.

Wśród gości Sesji Plenarnej ERO, w związku z równocześnie odbywającym się spotkaniem Zarządu FDI, byli Prezes i członkowie Zarządu, a także Dyrektor Wykonawczy FDI.

Dr Peter Engel, Prezes Niemieckiej Federalnej Izby Lekarsko-Dentystycznej – lokalnego organizatora tegorocznej Sesji Plenarnej – przywitał wszystkich zebranych, krótko przedstawił historię miasta Poczdam, które było siedzibą królów pruskich, oraz życzył zebranym udanych obrad.

Natomiast dr Michael Frank w ciekawy sposób przedstawił Niemcy, stereotypy nt. Niemców i ich państwa, a także omówił podstawowe zasady niemieckiego systemu ubezpieczenia zdrowotnego. Wskazał, że ustawowe ubezpieczenie zdrowotne funkcjonuje w Niemczech od 1883 r. Obecnie obejmuje 90% społeczeństwa, pozostali są objęci ubezpieczeniami prywatnymi. W Niemczech funkcjonują 134 kasy chorych (co i tak jest znacznym spadkiem w porównaniu z niedaleką przeszłością). Ogólne wydatki na ochronę zdrowia wyniosły w roku 2010 287 mld euro, co stanowi 11,8% PKB. Na stomatologię przeznaczono ok. 6% tej kwoty, jest to niestety spadek w porównaniu z poprzednimi latami, co oczywiście budzi niezadowolenie i sprzeciw niemieckich stomatologów. W Niemczech jest zarejestrowanych 87 500 lekarzy dentystów, 67 500 aktywnych zawodowo.

Przechodząc do części roboczej, dr A. Lella odczytała nazwiska delegatów obecnych na Sesji, na podstawie czego ustalono wymagane quorum posiedzenia.

Po przyjęciu porządku obrad, Prezes ERO-FDI oraz pozostali członkowie Zarządu przedstawili sprawozdania z działalności w ostatnim okresie, m. in. informując o pracach nad nową stroną internetową.

Dr Michael Frank z Niemiec, członek Zarządu i Skarbnik ERO-FDI, poinformował, że składki członkowskie na rok 2013 pozostaną na takim samym poziomie jak w roku ubiegłym.

Delegaci zatwierdzili sprawozdanie za rok 2012 i przyjęli budżet ERO-FDI na rok 2013.

Dr A. Lella przedstawiła podsumowanie tzw. raportów krajowych zawierających informacje z poszczególnych państw reprezentowanych w ERO-FDI, które są istotnym źródłem informacji o sytuacji w zakresie stomatologii w poszczególnych państwach.

Z raportów wynika m.in., że wciąż w niektórych państwach podejmowane są działania, których celem jest poszerzenie uprawnień zawodowych zawodów pomocniczych, w szczególności techników i higienistek – m. in. w Hiszpanii technicy dentystyczni domagają się nadania im uprawnień do bezpośredniej pracy a jamie ustnej pacjenta, a skarga wniesiona przez organizację techników doprowadziła do nałożenia grzywny na organizację stomatologiczną za działania antykonkurencyjne. W odniesieniu do tego zagadnienia podniesiona została także kwestia interpelacji poselskich Z. Girzyńskiego.

Kilka państw zwraca uwagę na nadmierną liczbę lekarzy dentystów (Włochy, Hiszpania, Słowenia, Szwajcaria) i trudności rynku stomatologicznego. Przykładowo, we Włoszech liczba lekarzy dentystów w okresie ostatnich 20 lat wzrosła o ok. 40 000. Dodatkowo we Włoszech istnieje poważny problem z nielegalnym

wykonywaniem zawodu przez osoby nie posiadające dyplomu lub przedstawiające fałszywe dyplomy. Szwajcaria natomiast odnotowała napływ lekarzy dentyistów z innych państw UE po otwarciu rynku pracy.

Inne istotne wydarzenia podkreślone w raporcie:

- w Holandii odstąpiono od regulacji uwalniających ceny za świadczenia stomatologiczne;
- w Holandii od tego roku akademickiego studia lekarsko-dentystyczne trwają 6-let;
- w Polsce wprowadzono nowy egzamin państwowy dla absolwentów stomatologii;
- w Hiszpanii lekarze dentyści dążą do wprowadzenia rezydenckiego modelu kształcenia specjalizacyjnego;
- w Portugalii zostały formalnie uznane 4 nowe specjalności lekarsko-dentystyczne;
- we Francji środowisko stomatologiczne podjęło działania w celu zakazania działalności filii prywatnej uczelni portugalskiej oferującej studia stomatologiczne, nieuznawanej formalnie przez władze państwowe.

Pełne wersje raportów krajowych są dostępne na stronie internetowej ERO-FDI.

W dalszej części Sesji Plenarnej przewodniczący Grup Roboczych ERO-FDI przedstawiali raporty z działalności poszczególnych Grup w ostatnim okresie.

Dr E.-J. Otterbach, przewodniczący Grupy Roboczej ds. Wolnej Praktyki Lekarsko-Dentystycznej w Europie, przedstawił omawiany na spotkaniu Grupy projekt stanowiska w sprawie dokumentu „Wizja roku 2020”.

Wobec rozbieżnych zdań na temat proponowanego stanowiska ustalono, że będzie ono przedmiotem dalszych prac – dr Otterbach poprosi organizacje członkowskie ERO o zgłaszanie szczegółowych uwag i na tej podstawie opracuje kolejną wersję – i zostanie poddane dyskusji na kolejnej Sesji Plenarnej.

Na tym zakończyły się obrady w dniu 19 kwietnia.

Dalsze obrady w dniu 20 kwietnia dr Seeberger rozpoczął od przedstawienia tzw. osobistej karty poprawy zdrowia (Personal Health Improvement Card), która obejmuje także kwestie związane ze zdrowiem jamy ustnej.

Prof. Denis Bourgeois z Francji, Przewodniczący Grupy Roboczej ds. Prewencji omawiał rezultaty kwestionariusza dot. korelacji schorzeń przyzębia, cukrzycy i chorób sercowo-naczyniowych.

Prof. Nermin Yamalik z Turcji, Przewodnicząca Grupy Roboczej ds. Relacji między lekarzami praktykami a uniwersytetami, poinformowała o publikacji w „International Dental Journal” drugiej części artykułu, który na podstawie zgromadzonych danych został przygotowany przez członków Grupy i dotyczył współpracy organizacji zawodowych z uczelniami medycznymi.

Prof. N. Yamalik poinformowała, że zgodnie z planami uruchomione zostało internetowe forum dyskusyjne umożliwiającego bezpośredni kontakt pomiędzy organizacjami zawodowymi oraz środowiskiem akademickim (ERO Forum).

Na zakończenie prof. N. Yamalik przedstawiła projekt stanowiska w sprawie relacji między lekarzami praktykami a uniwersytetami, który zostanie rozesłany w celu zgłaszania uwag a następnie poddany dyskusji na kolejnej Sesji Plenarnej.

Dr E. Ivanova, Przewodnicząca Grupy Roboczej ds. Integracji, przekazała informacje nt. spotkania, które odbyło się w Moskwie i przytoczyła przyjęta na tym spotkaniu rezolucję.

Dr Roland L'Herron, Przewodniczący Grupy Roboczej ds. Jakości, omówił rezultaty kwestionariusza – odpowiedzi udzielono z 13 państw, co nie jest niestety dobrym wynikiem. Dr R. L'Herron ponowił prośbę, z którą już zwracał się na poprzedniej Sesji Plenarnej, aby państwa, które nie udzieliły jeszcze odpowiedzi, jak najszybciej to uczyniły.

Prof. Alex Mersel z Izraela, Przewodniczący Grupy Roboczej ds. Edukacji, przedstawił rezultaty kwestionariusza dot. doskonalenia zawodowego lekarzy dentyków.

Dr Vesna Barac-Furtinger z Chorwacji, Przewodnicząca Grupy Roboczej ds. Kobiet w Stomatologii, szczegółowo przedstawiła artykuł zatytułowany „Czy europejska stomatologia staje się zawodem kobiecym?” opublikowany tym roku w Acta Stomatologica Croatica, będący podsumowaniem wyników dotychczasowych prac Grupy. Współautorkami artykułu, który ukazał się w wersji dwujęzycznej, chorwackiej i angielskiej, są dr Barac-Furtinger, dr Rena Alyeva z Azerbejdżanu oraz dr Ludmila Maximovskaya z Rosji.

Dr E. Cavalle, Przewodniczący Grupy Roboczej ds. Zespołu Stomatologicznego, przedstawił projekt stanowiska w sprawie profilu zawodowego asystenta stomatologicznego (dental chairside assistant).

Podsumowując raporty z prac Grup Roboczych ponowiono apel o większe zaangażowanie, tj. o terminowe udzielanie odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszach rozsyłanych przez Grupy, a także o wyznaczanie dodatkowych członków, którzy uzupełnią składy niektórych Grup.

Raporty z działalności Grup Roboczych zostały jednogłośnie zatwierdzone przez delegatów.

W dalszej części Sesji Plenarnej odbyły się wybory do Zarządu.

Po przedstawieniu kandydatów i ich wystąpieniach komisja skrutacyjna, w skład której wchodziłi trzej prawnicy reprezentujący organizacje z Azerbejdżanu, Holandii i Szwajcarii, przeprowadziła wybory.

Na stanowisko Prezesa-Elekta wybrano dr Annę Lellę przy 3 głosach przeciwnych i 4 wstrzymujących się bądź nieważnych.

Na stanowisko Sekretarza Generalnego wybrano dr. Hansa Schrangla z Austrii przy 3 głosach przeciwnych i 4 wstrzymujących się bądź nieważnych.

Na stanowisko członka Zarządu sprawującego jednocześnie funkcję Skarbnika ponownie wybrano dr. Michaela Franka przy 3 głosach przeciwnych i 3 wstrzymujących się bądź nieważnych.

Na stanowisko członka Zarządu wybrano prof. Tanera Yucela z Turcji przy 1 głosie przeciwnym i 2 wstrzymujących się bądź nieważnych.

W końcowej części obrad omówiono sprawy dot. FDI. Poruszono m.in. wymianę pism pomiędzy FDI a Radą Europejskich Lekarzy Dentystów nt. zmiany daty Światowego Dnia Zdrowia Jamy Ustnej.

Delegaci jednogłośnie zatwierdzili sprawozdanie za rok 2012 i przyjęli budżet ERO na rok 2013.

Przedstawiciel Francuskiej Organizacji Lekarsko-Dentystycznej zaprosił zebranych na przyszłoroczną Sesję Plenarną ERO-FDI, która odbędzie się w dniach 18 – 20 kwietnia w Paryżu. Chęć organizacji Sesji w roku 2015 zgłosili zaś przedstawiciele Azerbejdżanu oraz Gruzji. Decyzja zostanie podjęta na następnej Sesji.

Prezes ERO-FDI zakończył Sesję Plenarną, zapraszając delegatów na kolejną Sesję w sierpniu br. podczas Światowego Parlamentu Dentystycznego FDI w Stambule.

Komplet materiałów dotyczących posiedzenia (w języku angielskim) jest w posiadaniu KS NRL.

Sporządzili:

Kazimierz Bryndal, Anna Lella, Marek Szewczyński, Anna Śpiątek.